

Voor je het weet is het schoon, heel en veilig!

Procesbeschrijving Veilig Buitengebied

Veilig ondernemen in Oost-Nederland.
Daar maken we ons sterk voor.

PVO / Oost-
Nederland

Voorwoord

Het proces Veilig Buitengebied is een middel om een publiek-private samenwerking vorm te geven in het buitengebied van uw gemeente.

Het inzetten van het proces Veilig Buitengebied heeft als doel om te bouwen aan en onderhouden van een netwerk met publieke en private partners in het buitengebied. Het biedt inzicht in wat goed gaat en wat beter kan. Door preventieve acties verbeteren we de leefomgeving op de thema's *schoon, heel en veilig*, en verhogen we de meldingsbereidheid van zowel publieke als private partijen.

Samenwerken werkt!

Inhoud

1.	Procesbeschrijving	4
1.1	Proces Veilig Buitengebied	4
1.2	Voorkomen is beter dan genezen	4
1.3	Publiek-Private Samenwerking (PPS) Veilig Buitengebied	5
1.4	Schematische voorstelling van de verschillende stappen in het proces	6
1.5	Stakeholders die op lokaal niveau kunnen aansluiten	7
1.6	Rol PVO Oost-Nederland	7
1.7	Communicatie Veilig Buitengebied	8
1.8	Planning cyclus Veilig Buitengebied	8

1. Procesbeschrijving

1.1 Proces Veilig Buitengebied

De buitengebieden in Nederland zijn door de rust, ruimte en schitterende landschappen een geliefde plek om te wonen, ondernemen, werken en recreëren. Voor veel gemeenten blijkt het buitengebied echter vaak een blinde vlek. In het omvangrijke buitengebied is dikwijls onvoldoende zicht op wat zich afspeelt op de thema's schoon, heel en veilig.

De afgelopen jaren hebben diverse partijen die in het buitengebied werkzaam zijn steeds meer signalen afgegeven dat de veiligheid in het buitengebied onder druk staat. Een willekeurige opsomming van een aantal geconstateerde illegale activiteiten:

- Ondernijende activiteiten
- Illegale opslag in schuren
- Loslopende honden die het wild verstoren
- Georganiseerde criminaliteit
- Dumpingen van (drugs)afval
- Lozingen en/of drugsresten (uit het riool) in oppervlaktewater
- Vrijkomende bebouwing wordt ingezet voor criminele activiteiten
- Bewoners en/of ondernemers worden onder druk gezet
- Diefstal van diesel of gps materieel
- Mobiel banditisme
- Overlast van extremistische / activistische groep(ering)en
- Stroperij
- Vernielingen
- Overlast van crossen / racen
- Arbeidsuitbuiting / mensenhandel

1.2 Voorkomen is beter dan genezen

De gesignaleerde druk op de veiligheid in het buitengebied geniet de nodige politieke en maatschappelijke aandacht. De veiligheid in het buitengebied is een onderwerp dat veel facetten kent en waarbij veel partijen betrokken zijn: gemeenten, provincie, politie, Openbaar Ministerie, omgevingsdiensten, terrein behorende organisaties, wildbeheereenheden, hengelsportorganisaties, landgoedeigenaren, jagers(verenigingen), Land- en Tuinbouworganisaties (LTO), maar zeker ook bewoners, bedrijven en bezoekers/recreanten.

Het proces Veilig Buitengebied biedt een platform om gezamenlijk en integraal een bijdrage te leveren aan (blijvende) veiligheid in het buitengebied. Onder de paraplu van proces Veilig Buitengebied worden lokale samenwerkingsverbanden tot stand gebracht door een bundeling van krachten van gemeente, ondernemers, bewoners en deskundigen. Deze publiek-private samenwerking (PPS) biedt een raamwerk waarin de verschillende stakeholders hun rol pakken en actieve inbreng leveren. De niet-volledige opsomming van problemen kunnen noch ondernemers, noch bewoners, noch gemeente, politie of brandweer alleen oplossen. Een continue en gezamenlijke inspanning is noodzakelijk.

Het bewuster maken van inwoners en ondernemers, het vergroten van hun kennis en het verhogen van de meldingsbereidheid zorgt voor een effectievere aanpak van misstanden in het buitengebied. Alleen als genoemde partijen in het buitengebied samen optrekken, hun visie op veiligheid met elkaar afstemmen, inzicht hebben in de problemen die spelen, een gemeenschappelijk doel hebben én gezamenlijk afspraken maken over de aanpak dan ontstaat deze effectievere samenwerking.

1.3 Publiek-Private Samenwerking (PPS) Veilig Buitengebied

De PPS die PVO Oost-Nederland in de loop der jaren voor verschillende aandachtsgebieden heeft ontwikkeld biedt een raamwerk voor een uitvoeringsplan om preventieve maatregelen te nemen tegen o.a. ondermijnende criminaliteit. Doel van deze maatregelen is om bewustwording te creëren bij inwoners en ondernemers. Welke risico's het buitengebied met zich meebrengt en hoe we in gezamenlijkheid kunnen zorgen dat het schoon, heel en veilig wordt en blijft. De verschillende stakeholders kunnen hun rol pakken en een actieve inbreng geven, ieder vanuit zijn of haar specifieke expertise. De (georganiseerde) misdaad nutt alle mogelijkheden uit en stopt niet bij de grenzen van een plaats, een buitengebied, de woonwijk of een bedrijventerrein langs de snelweg. Het proces Veilig Buitengebied is een doorlopend proces, waar je op lange termijn steeds elkaar weer vindt in gezamenlijk uit te voeren acties. Het uitvoeringsplan geeft steeds handvatten voor 2 jaar, iedere twee jaar herijk je de thema's en acties.

De gemeente zorgt voor het inrichten en vastleggen van de PPS, met als belangrijk aandachtspunt de borging van (ambtelijke) capaciteit om invulling te geven aan de PPS.

Het opzetten van de PPS binnen het proces Veilig Buitengebied bestaat uit de volgende stappen:

▼ *Afbakening gebied*

Bepalen van grenzen van het doelgebied.

▼ *Samenstelling deelnemers*

Vaststellen welke partijen/stakeholders er in het gebied aanwezig zijn én willen samenwerken. Vervolgens de vertegenwoordigers van de samenwerkende partijen vaststellen. De samenwerking wordt vastgelegd tijdens een kick-off bijeenkomst en indien gewenst d.m.v. een (schriftelijke) intentieverklaring.

▼ *Inventarisatie partnergegevens*

Er wordt een inventarisatie van het gebied gemaakt aan de hand van beschikbare cijfers bij gemeente, politie, brandweer, omgevingsdienst, natuurbeschermingsorganisatie etc. Daarnaast volgt een onderzoek bij ondernemers en bewoners door een enquête.

▼ *Doelstelling*

Vaststellen van doelstellingen om op de thema's schoon, heel en veilig verbeteringen te realiseren en de meldingsbereidheid in het netwerk en bij ondernemers en bewoners te verhogen.

▼ *Deelnemers betrekken bij uitkomsten inventarisatie*

Deelnemers van de PPS worden betrokken bij de uitkomsten van de inventarisatie en de te nemen maatregelenkeuze en vaststellen van de doelstellingen.

▼ *Uitvoeringsplan vaststellen*

Het uitvoeringsplan bestaat uit te nemen acties zowel integraal als individueel door partners. Deze acties moeten ervoor zorgen dat het doelgebied schoon, heel en veilig wordt en blijft én de meldingsbereidheid vergroot wordt. Dit betreft maatwerk per buitengebied.

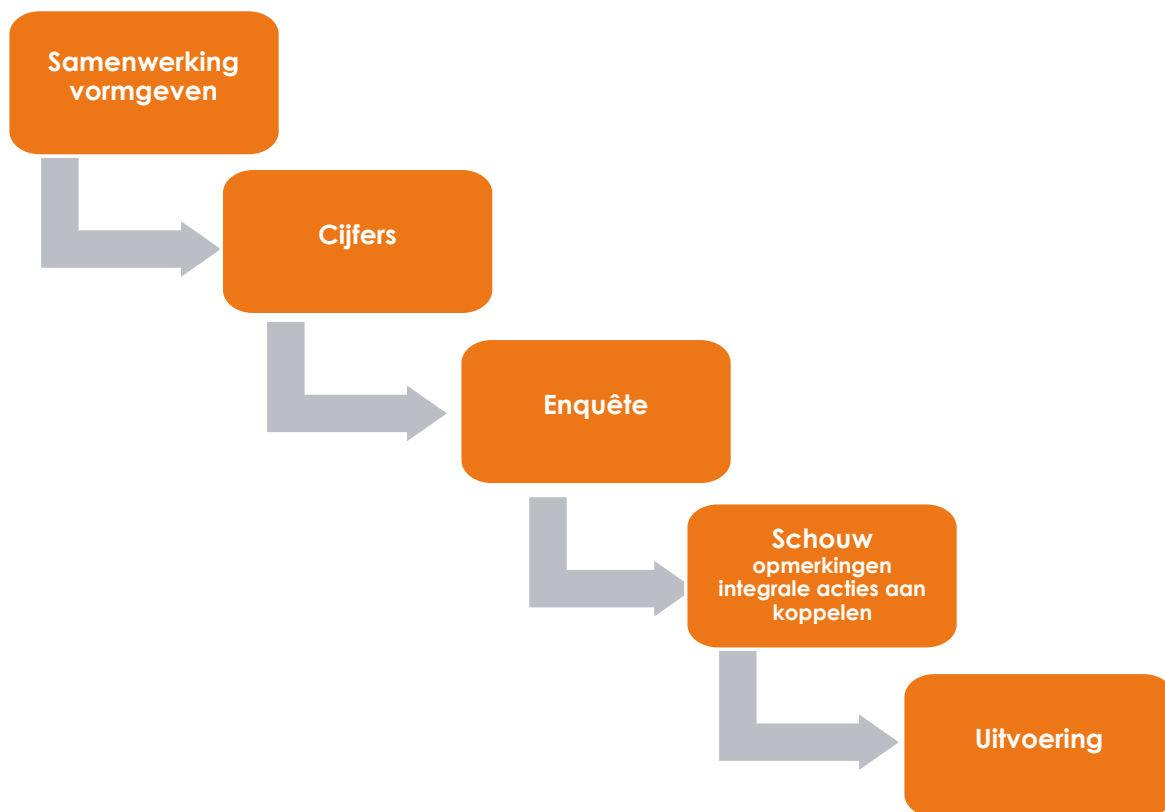
▼ *Waardering*

Met het doorlopen van bovenstaande punten staat de basis voor een PPS. Er kan nu actief aan de slag gegaan worden met de verschillende maatregelen. Deze basis verdient een waardering en een moment van borging van de samenwerking op de lange termijn. Er volgt een feestelijk (pers)moment.

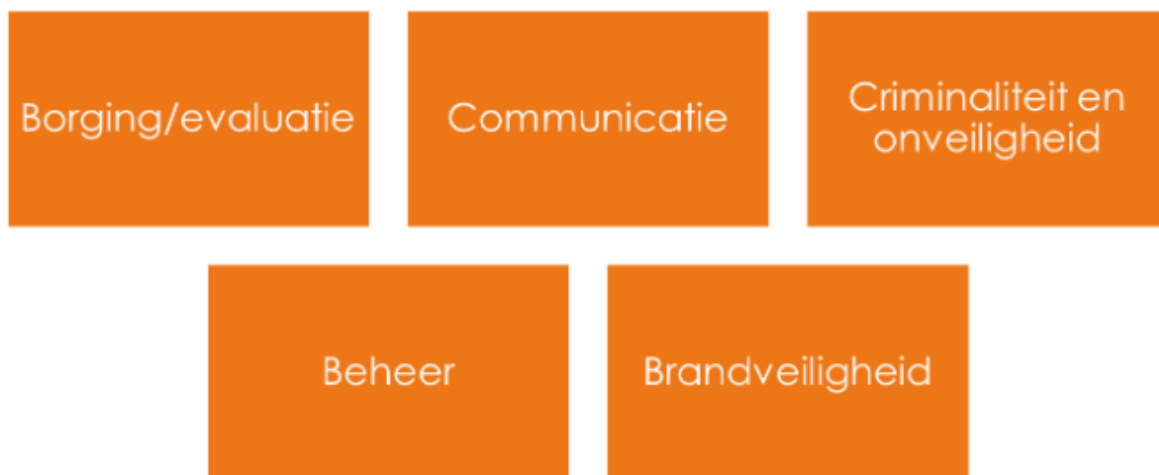
▼ *Continuering*

De groep van samenwerkende partners kan zelfstandig verder met het proces Veilig Buitengebied.

1.4 Schematische voorstelling van de verschillende stappen in het proces

Het uitvoeringsplan bestaat uit:

1.5 Stakeholders die op lokaal niveau kunnen aansluiten

- > Gemeente
- > Politie / Wijkagent
- > Veiligheidsregio/ Brandweer
- > Waterschappen
- > Brancheverenigingen
- > Wildbeheereenheden / Jagersverenigingen
- > Provincie
- > Buurtschappen
- > Recreatie verenigingen
- > Ondernemersverenigingen
- > Dorpsbelangenverenigingen
- > Omgevingsdiensten
- > Sportvisserij
- > Boa
- > DKK (Dorpshuizen en Kleine Kernen)
- > Sociaal maatschappelijk werkers
- > Natuurmonumenten / Landschapsbeheer organisaties
- > Dominee en of andere belanghebbende partijen

Een kanttekening hierbij is dat elk buitengebied zijn eigen passende stakeholders bij het proces heeft. Deze lijst is slechts een greep uit een reeks van potentiële partnerorganisaties. Hiervoor is het van belang om van tevoren goed in beeld te hebben welke verschillende organisaties, verenigingen en belangenbehartigers opereren in het desbetreffende buitengebied.

1.6 Rol PVO Oost-Nederland

PVO Oost-Nederland vervult de rol van adviseur bij het opzetten van het proces en het doorlopen van de verschillende stappen om te komen tot een goed netwerk van samenwerkende partners en het ontvangen van de waardering.

Daarnaast zorgt PVO Oost-Nederland voor:

- > Inventarisatie van de huidige situatie
- > Beschikbaar stellen van de digitale enquête voor ondernemers en bewoners
- > Verwerking van enquêteresultaten in een rapportage
- > Adviseren in het nemen van acties in het buitengebied
- > Adviseren bij het opstellen van het uitvoeringsplan
- > Delen van (landelijke) kennis en best practices
- > Beschikbaar stellen van het PVO netwerk
- > Mee-organiseren voorlichtingsbijeenkomsten
- > Geven van presentaties en workshops aan bewoners en ondernemers
- > Trainen van signaalherkenning aan professionals

De gemeente (of een andere partner) verzorgt het voorzitterschap en het secretariaat.

Van de kick-off bijeenkomst tot en met de waardering komt de groep gedurende een jaar tijd ongeveer zes tot acht keer bijeen om tot maatwerk te komen voor het betreffende buitengebied. PVO Oost-Nederland zal het eerste jaar aanwezig zijn met kennis en advies. Daarna gaat de frequentie van samenkomen over naar 1 keer per kwartaal. Doel van deze nauwe samenwerking is het zelfstandig laten functioneren van de groep na de waardering. PVO Oost-Nederland kan indien nodig incidenteel aansluiten voor advies en ondersteunen van het proces en adviseren bij het herijking van het 2 jaarlijkse uitvoeringsplan.

1.7 Communicatie Veilig Buitengebied

Voor een succesvolle samenwerking is communicatie een belangrijk onderwerp in het plan van aanpak. Per gemeente wordt in het gebied gekeken welke communicatie nodig is en wordt ingezet in overleg met de lokale werkgroep. De gemeente, in de vorm van de afdeling communicatie, heeft het initiatief bij het totale communicatieproces. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de lokale afdelingen van (branche)verenigingen zoals bijvoorbeeld LTO en verenigde bewoners in het buitengebied.

De activiteiten die in het communicatieproces een rol spelen zijn:

- > Uitzetten enquête in het doelgebied
- > Communiceren over enquête resultaten
- > Meldingsbereidheid verhogen (meldwijzer)
- > Informatie en voorlichting n.a.v. het opgestelde uitvoeringsplan
- > Buitengebied Alert avonden (invulling PVO Oost-Nederland)
- > Bewustwording op risicofactoren vergroten
- > Persberichten integrale controles en resultaten
- > Communicatie kalender van de verschillende partijen samenstellen et cetera

1.8 Planning cyclus Veilig Buitengebied

▼ Afstemming met gemeente & organiseren kick-off bijeenkomst

- > Afbakening gebied, verzamelen stakeholders werkzaam in het gebied.
- > Stakeholders benaderen en uitnodigen voor kick-off bijeenkomst
- > Intentieverklaring opstellen (optioneel)
- > Persbericht opstellen

▼ Inventarisatie huidige situatie

- > Postcodes + huisnummers van de buitengebieden
- > Gebiedsbepaling buitengebieden (kaartje)
- > PVO-ON vraagt politie cijfers op aan de hand van postcode
- > Gemeente stuurt brief (burgemeester) met link digitale enquête
- > Stakeholders bereiden presentatie "gebiedsscan" voor op fenomenen, veel voorkomende situaties (top 3)
 - MOR meldingen buitengebied
 - Afvaldumpingen overig
 - Gevaarlijk afval
 - Grof vuil
 - Storing persriool
 - Stankoverlast riool
 - Storingen/verstoppingen drukriolering
 - Vernielingen / (achterstallig) onderhoud groenvoorziening
 - Vernielingen
 - Meldingen overlast
 - Gegevens leegstand
 - Wild- en visstropen
 - Crossen
 - Verkeersveiligheid
 - Et cetera

▼ **Presentatie huidige situatie**

- > Presentatie resultaten enquête (PVO-ON)
- > Presentatie “niet pluis” locaties (PVO-ON)
- > Presentatie beeld buitengebied stakeholders
- > Introductie uitvoeringsplan en toelichting op inhoud (PVO-ON)

▼ **Uitvoeringsplan**

- > Verdelen rollen van deelnemers
- > Inhoud aanpassen op gemeentelijk niveau (maatwerk)
- > Overzicht van alle mogelijke actiepunten doornemen en keus opnemen in het 2 jaarplan
- > Overzicht per stakeholder prioriteren per kwartaal

▼ **Activiteitenkalender - voorlichtingsbijeenkomsten**

- > Communicatie mogelijkheden op elkaar afstemmen
- > Activiteiten in kaart en afstemmen voorlichtingsbijeenkomsten
- > Voorlichting afstemmen voor publieke partijen
- > Voorlichting afstemmen voor ondernemers en inwoners
- > Interne afdelingen betrekken en plannen

▼ **Vaststellen en borging afspraken**

- > Vaststellen uitvoeringsplan
- > Vaststellen communicatiemogelijkheden
- > Vaststellen activiteitenkalender
- > Vaststellen rollen deelnemers
- > Inplannen eerste mogelijkheden voor voorlichtingsbijeenkomst

▼ **Waardering**

- > Plannen (feestelijke) bijeenkomst met stakeholders
- > De tekenbevoegde van de betrokken organisaties ondertekenen de waardering
- > Alle werkgroep leden en tekenbevoegden ontvangen een waardering
- > Borging van de continuïteit van de samenwerking en toezegging (ambtelijke) capaciteit om gezamenlijk aan de slag te gaan met de preventieve maatregelen, opgenomen in het uitvoeringsplan
- > Persbericht van de verkregen waardering opstellen

▼ **Zelfstandige continuering proces Veilig Buitengebied.**

- > Op kwartaal niveau kan de groep zelfstandig verder met het uitvoeringsplan.
- > PVO Oost-Nederland kan indien gewenst incidenteel nog aansluiten voor advies en herijking van het vervolg uitvoeringsplan (na 2 jaar).

PVO Oost-Nederland
Stuijvenburchstraat 56a
6961 CW EERBEEK
www.pvo-oostnederland.nl

Veilig ondernemen in Oost-Nederland.
Daar maken we ons sterk voor.

